

## แบบส่งข้อมูลผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (หลังการพัฒนา)

### โครงการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย

๑. ชื่อผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ..... ศิลาดล.....

ประเภท (  ) อนุรักษ์ ( ) สร้างสรรค์

๒. ให้อธิบายแนวคิด/ที่มา/แรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (ไม่เกิน ๘ บรรทัด)

วัดอัมพวันเจติยาราม ตั้งอยู่ในตำบลอัมพวา อำเภ่อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ภายในพระอุโบสถ มีจิตรกรรมฝาผนังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เขียนขึ้นตามแบบศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์เรื่องสังข์ทอง ไกรทอง อิเหนา และคาวี ซึ่งในจิตรกรรมฝาผนังนั้น มีลวดลายส่วนหนึ่งคล้ายผ้าונุ่นโบราณ จึงนำมาเขียนลงบนเครื่องเคลือบสีเขียวไขกา (ศิลาดล).....

๓. รูปภาพแรงบันดาลใจ ๒-๓ ภาพ ถ่ายให้เห็นมุมต่างๆ



๔. ให้อธิบายการออกแบบร่าง (Sketch Design)

เครื่องเคลือบศิลาดล มีรูปแบบแตกต่างกันไป ตามประโยชน์ใช้สอย และตามความต้องการของลูกค้า ที่สั่งทำ เมื่อได้รูปแบบที่ต้องการแล้ว ผู้ผลิตจะต้องกำหนดลวดลายที่สวยงาม และได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับรูปแบบของชิ้นงานนั้นๆ เช่น โถจะต้องวาดลายอะไร บริเวณส่วนใดบ้าง เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่สวยงามและตรงตามความต้องการของลูกค้า.....



## ๕. ให้อธิบายการพัฒนาแบบ (Design development)

### ๕.๑ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

- ๑) พู่กันจีน
- ๒) แป้นหมุน
- ๓) เตเผาไฟฟ้า
- ๔) ดินเหนียวสีดำ
- ๕) น้ำทองคำเหลว
- ๖) สีสบเคลือบ
- ๗) สี

### ๕.๒ ขั้นตอนการทำงาน

๑) การเตรียมดิน โดยการนำดินเหนียวสีดำ (Ball Clay) ซึ่งเป็นดินเหนียวสีดำชนิด Stone Ware หรือ Kaolin ที่มีคุณภาพสูง คือมีสนิมเหล็ก (Ferric oxide) ต่ำ มีความแข็งแรง (Strength) และต้องมีความชื้น ๒๐% เพื่อให้สามารถปั้นได้

๒) การปั้น มี ๒ วิธี คือ

- การปั้นรูปด้วยมือ โดยนำดินที่ได้จากขั้นที่ ๑ มาขึ้นรูปบนแป้นหมุนเพื่อปั้นเป็นภาชนะต่างๆ ตามรูปแบบที่ต้องการหรือตามจินตนาการเอกลักษณ์หรือจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ศิลปกรรมที่ตี

- นำดินมาละลายในน้ำเทใส่แบบพิมพ์หรือเบ้า ต้องการเนื้อดินหนาหรือบางอยู่ที่การควบคุมระยะเวลาที่น้ำดินอยู่ในแบบพิมพ์หรือเบ้า ถ้าใช้เวลามากเนื้อดินผลิตภัณฑ์ก็จะหนา ถ้าใช้เวลาน้อยเนื้อผลิตภัณฑ์ก็จะบาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของปูนพลาสเตอร์ที่ใช้ทำแบบพิมพ์หรือเบ้าด้วย

๓) ปล่อยให้ชิ้นงานแห้งตามธรรมชาติ หากต้องการแกะสลักเนื้อดินต้องทำในขณะที่ดินยังหมาดๆอยู่ ไม่แห้งจนเกินไป

๔) นำชิ้นงานไปเผาในเตเผา ที่อุณหภูมิ ๘๐๐ องศาเซลเซียส หรือที่เรียกว่า เผาแบบบิสกิต (Bisques Fired) หลังจากเผาเสร็จจะต้องตรวจสอบรอยร้าวและความบกพร่องต่างๆ





### ๕.๓ เทคนิคพิเศษ

การเผาอยู่ในระบบลดออกซิเจน (Reduction Firing) เพื่อให้เกิดสีเขียวและแตกลายงา ทิ้งไว้ให้เย็น ๑๒ ชั่วโมง จึงจะสามารถเปิดเตาได้ เมื่อเปิดเตาเผาอุณหภูมิจะลดลงอีกเหลือ ๑๘๐ องศาเซลเซียส รอ ๓ - ๔ ชั่วโมง จึงจะสามารถนำผลิตภัณฑ์ออกจากเตาเผาได้ จากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงาน สำหรับชิ้นงานที่ต้องการลงทองเพื่อเพิ่มมูลค่าและความโดดเด่นก็ต้องเพิ่มลวดลายด้วยน้ำทอง แล้วนำไปเผาในเตาอีก ๕ - ๖ ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ ๘๐๐ องศาเซลเซียส ภายในบรรยากาศที่มีออกซิเจนเป็นส่วนประกอบโดยไม่มีคาร์บอนไดออกไซด์

### ๖. ให้อธิบายการประกอบสร้าง

ขั้นตอนการผลิตผลงานจริง

๑) นำชิ้นงานปิสกิตที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปตกแต่งเขียนลายตามต้องการ ซึ่งลวดลายที่วาดผู้ประกอบการได้พัฒนาต่อยอดการเขียนลายจากแบบสีเงา เป็นแบบสีด้าน

๒) นำชิ้นงานไปชุบน้ำเคลือบ ทิ้งไว้ให้แห้งตกแต่งเคลือบให้ละเอียดเรียบร้อย

๓) นำไปเผาในเตาเผาที่อุณหภูมิ ๑,๒๕๐ - ๑,๓๐๐ องศาเซลเซียส ประมาณ ๑๐ - ๑๒

ชั่วโมง





๗. อธิบายการเก็บรายละเอียด

การทำเครื่องเบญจรงค์สีลาตนั้น ต้องเก็บรายละเอียดตั้งแต่กรรมวิธีการปั้น การเผา และการเขียนลาย เนื่องจากแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญทั้งสิ้น หากขั้นตอนใดเกิดการผิดพลาดจะทำให้เครื่องเบญจรงค์นั้นเกิดความเสียหายได้

๘. กลุ่มเป้าหมาย

ลูกค้าภายในประเทศและต่างประเทศ ผู้ชื่นชอบงานศิลปะ

๙. ประโยชน์ใช้สอย

เป็นของที่ระลึก และของตกแต่งบ้าน

๑๐. รูปภาพผลิตภัณฑ์



๑๑. ชื่อ - สกุล ผู้ประกอบการ นายธนวรรณ ชยทวณิชกุล.....

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๕๑/๒ หมู่ที่ ๙ ตำบลบางช้าง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.....

โทรศัพท์ .....๐๘-๘๑๘๔ ๙๒๘๑.....

๑๒. ชื่อ - สกุล ผู้ประสานงาน (นักวิชาการวัฒนธรรม) นางสาวศิรินทร์ญา สมุทรวานิช

เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ .....๐๘๑-๘๗๔๕๐๖๗.....